

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

הפילוסופיה של מדינת הרווחה - 56859

תאריך עדכון אחרון 03-10-2021

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מדע המדינה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): שלומי סגל

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: shlomi.segall@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ב 10-11

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס עוסק באתיקה של מדיניות ציבורית עם דגש על מדינת הרווחה. נעסוק בשאלות שקשורות בכל מה שהמדינה עושה שיש לו השלכות על רווחת האזרחים ועל חלוקת משאבים בחברה. נבחן הצדקות למדינת הרווחה מחד, וביקורות עליה מאידך. האם ניתן להצדיק מדינת רווחה על בסיס של קידום שיוויון בין אזרחיה? האם היא מוצדקת כחלק מתפיסה של צדק חברתי? האם יש הצדקה קהילתנית למדינת רווחה? מה מקומו של ערך הסולידריות מחד והדדיות מאידך בבסיסה של מדינת הרווחה? נבחן ביקורות נפוצות כנגד מדינת הרווחה כגון הטענה שמדינת הרווחה היא חודרנית ופוגעת בפרטיות של האינדיבידואל. כמו כן, האם מגבילה מדינת הרווחה את חירות הפרט והאוטונומיה של האזרח או שמא דווקא מקדמת אותן? האם הנוהג להעניק קצבאות למי שלא מוכן לעבוד ולתרום לחברה הוא מוצדק? בקורס גם נסקור גם את המודלים השונים של מדיניות רווחה ונבחן את היכולת של כל מודל לקדם את הערכים אותם הזכרנו (שיוויון, צדק, אוטונומיה, חירות, סולידריות, הדדיות, פרטיות, ועוד). בהמשך הקורס נבחן ביתר פירוט אספקטים מוסריים על מדיניות חינוך, בריאות, תעסוקה ועוד. מי שמעוניין/ת להתעמק בתחום מסוים אנא יפנה/תפנה אלי לשם הדרכה.

מטרות הקורס:

לחקור חקירה אתית ומוסרית את הבסיס המוסרי וההיסטורי של מדינת הרווחה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

הבנה של הבסיס המוסרי של מדיניות ציבורית עם דגש על מדיניות רווחה.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: פרונטלי ודיונים.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

באוקטובר 2021: מבוא: מדינת הרווחה במבט נורמטיבי

18 באוקטובר: שלושה מודלים של מדינת רווחה

חומר הקריאה:

Gosta Esping -Andersen, *The Three Worlds of Welfare Capitalism* (Oxford: polity, 1990), pp. 18-34

25 באוקטובר: ביקורת מימין

חומר הקריאה:

Friedrich A. Hayek, *The Constitution of Liberty* (Chicago: The University of Chicago

Press, 1960), chapter 17
1 בנובמבר: ביקורת משמאל

חומר הקריאה:

Jurgen Habermas, 'The New Obscurity: The Crisis of the Welfare State and the Exhaustion of Utopian Energies', in his *The New Conservatism* (Cambridge: Polity Press, 1989), Chapter 2

II. לרווחה הצדקות

8 בנובמבר: מסעד לרווחה - רווחה כזכות אזרחית
חומר הקריאה:

T. H. Marshal, 'Citizenship and Social Class', reprinted in T. H. Marshal and Tom Bottmore, *Citizenship and Social Class* (London: Pluto Press, 1992), pp. 8-17, 27-51

15 בנובמבר: קהילה
חומר הקריאה:

Michael Walzer, *Spheres of Justice: A Defense of Pluralism and Equality* (New York: Basic Books, 1983), chapter 3
רשות:

Richard M. Titmuss, *The Gift Relationship* (London: Allen & Unwin, 1970), chapter 14

22 בנובמבר: צדקה

חומר הקריאה:

Jeremey Waldron, 'Welfare and the Images of Charity', *The Philosophical Quarterly* 36 (1986), 463-482

29 בנובמבר: השפלה וסטיגמה
חומר הקריאה:

Avishai Margalit, *The Decent Society* (Cambridge MA: Harvard University Press, 1996), chapter 14

III. רווחה של מימדים

6 בדצמבר: זכויות חברתיות חוקתיות
חומר הקריאה:

Cecile Fabre, 'Constitutionalising Social Rights', *The Journal of Political Philosophy* 6

(3) (1998), 263-284

13 בדצמבר: רווחה ומגדר

חומר הקריאה:

Carole Pateman, 'The Patriarchal Welfare State', in Amy Gutmann (ed.) Democracy and the Welfare State (Princeton, NJ: Princeton University Press, 1988), chapter 10

20 בדצמבר: רווחה ורב תרבותיות

חומר הקריאה:

Will Kymlicka and Keith Banting, Multiculturalism and the Welfare State (Oxford: Oxford University Press, 2006), chapter

וחינוך, עבודה, רווחה. VI.

27 בדצמבר: מדינת הרווחה בעידן פוסט-יצרני

חומר הקריאה:

Philippe Van Parijs, 'Why Surfers Should be Fed: The Liberal Case for an Unconditional Basic Income', Philosophy and Public Affairs 20 (1991), 101-131

3 בינואר: מדינת הרווחה בעידן פוסט-יצרני

Robert E. Goodin, 'Work and Welfare: Towards a Post-Productivist Welfare Regime', British Journal of Political Science, 31 (2001), 13-39

10 בינואר: חינוך, שוויון, ואינטגרציה

Elizabeth Anderson, 'Fair Opportunity in Education: A Democratic Equality Perspective', Ethics 117 (2007) 595-622

חומר חובה לקריאה:

באוקטובר 2021: מבוא: מדינת הרווחה במבט נורמטיבי

18 באוקטובר: שלושה מודלים של מדינת רווחה

חומר הקריאה:

Gosta Esping -Andersen, The Three Worlds of Welfare Capitalism (Oxford: polity, 1990), pp. 18-34

25 באוקטובר: ביקורת מימין

חומר הקריאה:

Friedrich A. Hayek, *The Constitution of Liberty* (Chicago: The University of Chicago Press, 1960), chapter 17
1 בנובמבר: ביקורת משמאל

חומר הקריאה:

Jurgen Habermas, 'The New Obscurity: The Crisis of the Welfare State and the Exhaustion of Utopian Energies', in his *The New Conservatism* (Cambridge: Polity Press, 1989), Chapter 2

II. לרווחה הצדקות

8 בנובמבר: מסעד לרווחה - רווחה כזכות אזרחית
חומר הקריאה:

T. H. Marshal, 'Citizenship and Social Class', reprinted in T. H. Marshal and Tom Bottmore, *Citizenship and Social Class* (London: Pluto Press, 1992), pp. 8-17, 27-51

15 בנובמבר: קהילה
חומר הקריאה:

Michael Walzer, *Spheres of Justice: A Defense of Pluralism and Equality* (New York: Basic Books, 1983), chapter 3
רשות:

Richard M. Titmuss, *The Gift Relationship* (London: Allen & Unwin, 1970), chapter 14

22 בנובמבר: צדקה

חומר הקריאה:

Jeremey Waldron, 'Welfare and the Images of Charity', *The Philosophical Quarterly* 36 (1986), 463-482

29 בנובמבר: השפלה וסטיגמה
חומר הקריאה:

Avishai Margalit, *The Decent Society* (Cambridge MA: Harvard University Press, 1996), chapter 14

III. רווחה של מימדים

6 בדצמבר: זכויות חברתיות חוקתיות
חומר הקריאה:

Cecile Fabre, 'Constitutionalising Social Rights', *The Journal of Political Philosophy* 6 (3) (1998), 263-284

13 בדצמבר: רווחה ומגדר

חומר הקריאה:

Carole Pateman, 'The Patriarchal Welfare State', in Amy Gutmann (ed.) *Democracy and the Welfare State* (Princeton, NJ: Princeton University Press, 1988), chapter 10

20 בדצמבר: רווחה ורב תרבותיות

חומר הקריאה:

Will Kymlicka and Keith Banting, *Multiculturalism and the Welfare State* (Oxford: Oxford University Press, 2006), chapter

VI. וחינוך, עבודה, רווחה

27 בדצמבר: מדינת הרווחה בעידן פוסט-יצרני
חומר הקריאה:

Philippe Van Parijs, 'Why Surfers Should be Fed: The Liberal Case for an Unconditional Basic Income', *Philosophy and Public Affairs* 20 (1991), 101-131

3 בינואר: מדינת הרווחה בעידן פוסט-יצרני

Robert E. Goodin, 'Work and Welfare: Towards a Post-Productivist Welfare Regime', *British Journal of Political Science*, 31 (2001), 13-39

10 בינואר: חינוך, שוויון, ואינטגרציה

Elizabeth Anderson, 'Fair Opportunity in Education: A Democratic Equality Perspective', *Ethics* 117 (2007) 595-622

חומר לקריאה נוספת:
יפורסם בהמשך

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 100 %
הגשת תרגילים 0 %

הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: